

Нада ТОМОВИЋ*

БАЛКАНСКИ НАРОДИ У КРИЗНОЈ 1908. ГОДИНИ

ABSTRACT: At the beginning of the 20th century the great powers started to lose control over the events on the Balkan peninsula. After the Congress of Berlin (1878), Russia and Austria-Hungary played the major role in the politics of the Balkans. After 1908 these two great powers belonged to two different political alliances. Russia was facing direct Austrian expansion on the Balkans, and had to fight to maintain the patronage over the Balkan nations. Aware of the fact that the great powers were only looking after their own interests, the Balkan nations tried to liberate themselves from Austrian and Ottoman occupation without their support. The peak of political crisis on the Balkans were Annexation and Young Turk revolution.

KEYWORDS: great powers, Balkan crisis, reforms, revolution

Почетком 20. вијека догађаји на Балкану починју да се развијају правцем који је угрожавао европску равнотежу¹. Илинденски устанак у Македонији 1903. године показао је висок степен развоја националне свијести код балканских народа под османском влашћу. Младе балканске државе све више су биле заинтересоване да узму активнију улогу у рјешавању балканског питања.

Међу мноштвом фактора који су дали печат историји Балкана на почетку 20. вијека свакако је један од значајних и однос великих сила, посебно Русије и Аустро-Угарске. Као силе које су биле највише заинтересоване за Балкан, оне су покушале да се у Мирштегу, поводом дешавања у Македонији договоре о даљој политици према Османском царству, а то је значило и према даљој судбини Балкана². Руски и аустријски дипломати израдили су реформни програм за Македонију.

* Ауторка је ванредна професорка на Филозофском факултету УЦГ, Никшић.

¹ Б. Павићевић (прир.), *Русија и анексиона криза 1908/1909*, ЦАНУ, Титоград, 1984, 5.

² Р. М. Распоповић, *Дипломатија Црне Горе 1711-1918*, Подгорица-Београд, 1996, 430.

Мирштетски програм представљао је продужење руско-аустријског споразума из 1897. године³. Осим административних и судских реформи, споразум је обавезивао Порту да у Македонији прихвати и контролу понашања њене војске према македонском становништву од стране официра европских држава.

Споразум је у начелу потврђивао аустро-руску равнотежу на Балкану. Узроци кризе овим споразумом нијесу били отклоњени⁴.

Мирштетски реформни програм био је неко вријеме у центру балканске политике европских држава. Аустро-руски програм прихватиле су и остале велике силе. Беч и Петроград били су заинтересовани да се овај програм реформи што прије спроведе у дјело, јер је њихово извршење обезбјеђивало одржавање равнотеже на Балкану, која је Русији била потребна ради спровођења њене далекоисточне политике, а Аустро-Угарској због заоштравања националног питања унутар својих граница. Највећи дио реформног програма био је извршен до 1906. године. Велике силе приморале су Порту да продужи мандат њиховим реформним органима на седам година⁵.

Мирштетски споразум, иако су његови иницијатори били Русија и Аустро-Угарска показао је да остале велике силе желе да имају контролу над овим подручјем. Аустро-Угарска и њена савезница Немачка врше примрете да учврсте своје позиције на Балкану, како би обезбиједиле најкраћу везу са Турском, оствариле превласт над мореузима, осигуравајући тако стратешке услове за напад на британске колонијалне посједе на Блиском истоку али и да учине безизгледним руске и француске претензије у блискоисточном региону. Схватајући концепције централних сила, Француска, Енглеска и Русија приводеле су, такође, крају формирање међусобног савеза⁶. Енглеска и Русија коначно су ријешиле своје неспоразуме око подјеле интересних сфера у Персији и Авганистану 1907. године. Уз ранији француско-руски споразум из 1894. године, нови енглеско-руски значио је коначно формирање Антанте. Иако је познато да је формирање блокова великих сила имало далекосежне империјалистичке циљеве, неоспорно је да је Балкан у периоду од 1903. (дакле и прије коначног формирања Антанте) па до Првог свјетског рата био у фокусу међународне дипломатије. Мароканске кризе остаће у сјенци дешавања на Балкану јер у њих нијесу биле укључене све велике силе. Балкански народи посебно ће бити предмет су-

³ М. Војводић, *Путеви српске дипломатије*, Београд, 1999, 115.

⁴ Р. М. Распоповић, *нав. дјело*, 430.

⁵ И. Ц. Галкин, *Дипломатия европейских держав в св язи с освободитель ним движением народов Турции 1905-1912*, Москва, 1960, 197.

⁶ Б. Павићевић, *нав. дјело*, 20.

кобљавања интереса великих сила кризне 1908. године. Свакао, сва бурна дешавања почев од покушаја притиска на Порту да се спроведу реформе у Косовском вилајету, Младотурске револуције, Анексионе кризе, проглашења бугарске независности резултат су ранијих сукоба интереса.

Док су велике силе биле заокупљене експанзионистичком спољном политиком, на Балкану су се стварале политичке снаге ријешене да узму у своје руке судбину балканских народа. Иако су 1878. године одлукама Берлинског конгреса настале нове националне државе на Балкану, Османско царство је и даље било кључни фактор балканске политичке сцене. У његовим границама налазио се још велики дио Балканског полуострва. Тако да су се балкански народи те кризне 1908. године налазили не само на попришту интереса европских великих сила већ су били неки директно а други индиректно укључени и преломна дешавања у Османској имерији. Тако да су они постали кључни фактор у рјешавању завршне фазе тзв. *источног питања*. Велике силе су се начелно залагале за одржавање status qua-a на Балкану, а у ствари настојале су нају погодан моменат да територије османског царства добију за себе. Национални интереси балканских народа били су у другом плану. А уколико су неке од њих попут Русије подржавале националне програме истих, они би онда требали бити под руским протекторатом.

Примат у балканској политици још од 1878. године имала је Аустро-Угарска. Русија је покушавала да у корак са далекоисточном води и активну политику на Балкану. Главна упориште руске балканске политике од 1903., дакле, од доласка Карађорђевића на престо, била је Србија. С друге стране, Србија је била главна брана спровођењу у дјело аустро-угарском плану познатом под називом *Drang Nast Osten* (Продор на Исток).

Кратак осврт на покушај увођења реформи у Македонији 1908. године

Аустро-Угарска је већ почетком 1908. година почела нови офанзивни корак на Балкану покушајем спровођења у дјело идеје о добијању концесија за изградњи Јадранске жељезнице. Истовремено је намјеравала да се укључи у реформни програм у Турској чији се нови програм појавио у фебруару 1908. године у програмима Енглеске и Русије а у којима, осим жандармерије и побољшања администрације и судства у Македонији, нијесу предвиђене реформе у дијеловима Старе Србије који су из тога били искључени раније. Захтјев српске владе да се у реформни програм укључи цијела Стара Србија наишао је на резер-

ве великих сила, иако су биле упознате са погоршањем положаја српског становништва⁷.

Иако су велике силе биле заинтересоване да се реформе у Македонији спроведу међу њима су постојале несугласице, јер је свака од њих у први план стављала своје интересе. Француска је са стрепњом пратила какве су намјере Русије и Аустро-Угарске, јер би у случају да се прибјегне примјенени принудних мјера против Турске губици француског капитала били огромни, с обзиром да су њена улагања у Турску тада процјењивана на пола милијарде франака.

Њемачка се представљала као заштитник Турске. Она је била против успостављања стране контроле над судским институцијама, јер би та каонтрола, наводно, повриједила религиозна осјећања Муслимана.

Италијански званични кругови заступали су мишљење да треба сачекати извјесно вријеме да би се добило одобрење Порте за услове постављене од велих сила.⁸

Османски двор користио је несугласице како међу великим силама тако и међу самим балканским народима да одуговлачи са спровођењем судских реформи.

Као и 1903. и овај реформни програм израдили су заједно званичници Русије и Аустро-Угарске. Али Беч није пристајао на захтјеве Русије да реформаме прошире и на Стару Србију, прије свега због тога што би тиме било угрожено аустријско присуство у Новопазарском Санџаку.⁹

У руским званичним круговима дошло је до неслагања око спровођења реформи у Македонији. Дио дворских кругова заступао је мишљење да треба продужити „старатељство» нада Македонијом заједно са Аустро-Угарском у духу споразума у Мирштегу. На другој страни кругови блиских министру спољних послова Извољском били су за зближавање са Енглеском, јер се по њиховом мишљењу једино она залагала за побољшање положаја хришћанског становништва у Македонији¹⁰.

Енглеска је предлагала програм реформи по коме би у Македонији требало именовати генералног гуверенера, који би требао надгледати ток извођења реформи. Такође је истицана неопходност извођења судских реформи. Са енглеским предлогом нијесу биле сагласне Аус-

⁷ *Документи о спољној политици Краљевине Србије 1903-1914*, књ. 3, 1/1, приредили М. Војводић и Љ. Алексић-Пејковић, Београд, 2010, 9-10.

⁸ *Копија писма Урусова Извољском, Беч, 10/23. I 1908.* – документ преузет из: Б. Павићевић, *нав.дјело*, 62.

⁹ М. Војводић, *Србија и балканско питање 1875-1914*, Нови Сад, 2000, 281.

¹⁰ *Протокол са саветовања о приликама у Македонији и Малоазијској Турској и на Балканском полуострву* 21. јануар 1908, документ преузет из: Б. Павићевић, *нав.дјело*, 71-72.

тро-Угарска и Њемачка¹¹. Француска је такође била резервисана према енглеском предлогу о именовану гувернера у Македонији, који би био одговоран великим силама, због отпора Аустро-Угарске и Њемачке, можда и Русије, а прије свега султана¹².

Енглеска је била заморена од безуспјешних потеза европске дипломатије око рјешавања македонског питања, па је њен министар Едвард Греј израдио свој план за рјешавање македонског питања. Суштина енглеског предлога сводила се на следеће: главног гувернера може именовати Порта под условом да он не може бити смијењен без сагласности великих сила; судске реформе; смањење турских трупа у вилајетима који су обухваћени реформама; гарантовање територијалне цјеловитости Османског царства и др. У Петрограду нијесу у потпуности прихватили енглески програм. Русија се залагала на повећање броја жандармерије посебно у појединим областима, да се генерални гувернер може смијенити без сагласности свих великих сила, да финансијку контролу спроведу аустријски и руски чиновници¹³.

Њемачка, Француска и Италија прихватиле су руски предлог реформи¹⁴. Србија је тражила од Русије да се реформе прошире на цијели Косовски вилајет са Пљеваљским и Сјеничким санџаком, као и да се српском народу у Турској, као и осталима призна статус народности¹⁵. Министар спољних послова Русије Извољски истакао је да је српски захтјев оправдан, али да је тада били незгодно покретати то питање, јер је требало добити сагласност Порте, али и због захтјева великих сила око реформи, а тиме би било отворено и арбанашко питање које је са српским захтјевом било у тијесној вези¹⁶.

Спровођење реформи у дјело прекинула је Младотурска револуција и јасна најава аустроу-угарског министра иностраних послова

¹¹ *Посланство Краљевине Србије у Турској-Цариград Председнику Министарског савета и министру иностраних дела Краљевине Србије Николи П. Пашићу* 27. II/11. III 1908, презето из: *Документи о спољној политици Краљевине Србије 1903-1914*, 607-608.

¹² *Посланство Краљевине Србије у Француској и Белгији Председнику Министарског савета Краљевине Србије-Београд*, 27II/11 III 1908, презето из: *Документи о спољној политици Краљевине Србије 1903-1914*, 608-609.

¹³ Архив Србије, Министарство иностраних дјела, Политичко одељење, Цариград 21. III 1908, микрофилмована ролна 326, досије III, фасцикла 193.

¹⁴ Галкин, *нав. дјело*, 217.

¹⁵ *Министарство иностраних дела Краљевине Србије Посланству Краљевине Србије у Русији-Петроград* 10/23 III 1908, презето из: *Документи о министарског савета и министру иностраних дела Краљевине Николи П. Пашићу*, спољној политици Краљевине Србије 1903-1914, 720.

¹⁶ *Посланство Краљевине Србије у Русији-Петроград Председнику Министарског савета и министру иностраних дела Краљевине Николи П. Пашићу*, Београд 13/26 III 1908, презето из: *Документи о спољној политици Краљевине 1903-1914*, 743-744.

Ерентала да Аустро-Угарска жели да напусти политику *statusa quo*, због преокрета који су настали у руској спољној политици. Преокрет у руско-аустријским односима ишао је на руку Енглеској, јер је енглеска влада схватила да су њене могућности што се тиче блискоисточне политике знатно порасле. Томе је, такође допринијело усложњавање прилика у Македонији и јачање младотурског покрета. Аустро-Угарска и Њемачка су сматрале да британска иницијатива за реформе у Македонији има за циљ да се Османско царство стави под покровитељство Британије¹⁷.

Младотурска револуција

Као што је већ истакнуто, док су велике силе покушавале доћи до коначног споразума о реформама у Македонији, дошло је до Младотурске револуције. Мада се Младотурци почели своју дјелатност још 1903. до кулминација њихове дјелатности долази 1908. године. Све организационе припреме завршене су 1907. године када је дошло до контакта између комитета *Уједињење и Прогрес* којим је руководио у Паризу Ахмед Риза и комитета у Солуну. У септембру су ове двије организације одлучиле да се споје. Комитет у Солуну (који је усвојио име *Ујед-грињење и Прогрес*) од тада доминира младотурским покретом, чији се центар тако пренио из европских престоница у Солун. Поред тога, исте године, на Другом конгресу Младотурака ујединиле су се у Паризу група Ахмеда Ризе и Сабахудинова група. Све више се наметала идеја о војној акцији. Развој дипломатских активности убрзао је Младотурску револуцију. Наговјештено 1907. године, поводом Персије и Авганистана, енглеско-руско приближавање се прецизирало приликом сусрета Николаја II и Едварда VII у Ревалу јуна 1908. године. Њихови разговори држани су у тајности, али се јавно мњење побунило због евентуалног распада Царства. Њемачка и аустријска пропаганда подгријавали су тензије, наговјештавајући да су двојица владара разговарали о подјели. Младотурци су одлучили да брзо дјелују, да би се вратио Устав, али и да би се хитно ступило у акцију да би се спријечило цијепане државе¹⁸. Они су настојали добити подршку албанског и македонског народа коме су обећали широку аутономију унутар реформисане Турске.¹⁹ Свим народима обећана је равноправност и да ће све будуће административне промјене решавати у турском парламенту. Младотурски покрет пренио

¹⁷ В. М. Хвостов, *История дипломатии, II, 1871-1915*, Москва, 1963, 644-645.

¹⁸ Р. Мантран (прир.), *Историја Османског царства*, Београд, 202, 693-695.

¹⁹ Л. Вукчевић, *Црна Гора у Босанско-херцеговачкој кризи 1908-1909*, Титоград, 1985, 50.

је активност у европски дио Турске. Највећи број младотурских одбора образован је у Македонији. Ти одбори одржавали су везе с ослободилачким покретима балканских народа. Покрет се повезао са војском, будући да у земљи није било развијеног грађанства. Почетком јула 1908. године највећи број официра из гарнизона у Косовском вилајету били су придобијени за покрет. Устанак се проширио на Македонију, захватио је турску Трећу армију и оовладао је Солуном, гдје је прокламован Устав из 1876. године. Побуњеницима у Македонији пришле су и малоазијске трупе. Султан је био принуђен да призна побједу Младотурске револуције²⁰.

Побједом Младотурске револуције изгледало је да ће доћи до трансформације друштва и да ће бити усвојене либерале идеје парламентарног система. Становништво Македоније и Старе Србије са одушевљењем је прихватило увођење уставности, сматрајући да ће Младотурци испунити своје обећање и побољшати положај хришћанског становништва²¹.

Становништво европских провинција је у почетку поздравило побједу младотурака. Многи међу вођама пристали су на прекид непријатељстава и сишли су у градове да предају оружје. Мада симболични, такви гестови допринијели су смањењу напетости. Парламент који је сазван требало је да представља све османске провинције, укључујући Босну и Херцеговину и Источну Румелију. Бугарска је у октобру прогласила независност, а Аустро-Угарска је окупирала Босну и Херцеговину. Тако су оне остале ван контроле нове турске владе. Новопазарски Санџак вољом Беча остао је рукама Османског царства, да Србија и Црна Гора не би добиле заједничке границе. Иако су на изборима у децембру 1908. Младотурци освојили већину они нијесу успјели да ријече ни македонско ни албанско питање²².

Период политичких слобода у Османском царству није дуго трајао. У Македонији поново долази до организовања комитских чета које су се повукле у шуме. Нова турска влада окренула се немилосрдној самовољи²³.

Албанци су, ускоро дошли у сукоб са новом турском влашћу. Истичали су захтјев за уједињењем четири косовска вилајета у једну велику албанску аутономну јединицу. Неки албански прваци подржали су Абдул Хамидов контрареволуционарни покушај. Свеалбански конгрес,

²⁰ Д. Ђорђевић, *Националне револуције балканских народа 1804-1914*, Београд, 1995, 128.

²¹ М. Војводић, *Србија и балканско питање (1875-1914)*, 234.

²² С. Павловић, *Историја Балкана*, Београд, 2001, 249-250.

²³ Д. Ђорђевић, *нав.дјело*, 129.

одржан у Манастиру (Битољу) одлучио се за усајање латиничног писма за албански језик²⁴.

Свака од великих сила послије побједи Младотурске револуције настојала је да ојача свој утицај код нове турске владе руковођене својим интересима. У програмима њихових односа према Турској балкански народи се нијесу ни помињали.

Анексиона криза

Побједа Младотурске револуције и проглашење Устава од стране нове турске владе био је аларм за аустријске званичне кругове. Страхovalo се да да турски парламент не прогласи одлуку о интегритету Османског царства. По оцјени ратне партије у Бечу, прије свега министра иностраних послова Ерентала, Бечу унутрашња криза у Турској била је погодан тренутак да се реализује већ припремљени план што се тиче статуса Босне и Херцеговине. Главни супарник Аустро-Угарске Русија, послије пораза у рату са Јапаном налазила се у дубокој кризи и није била спремна за рат. Начелник генералштаба Конрад фон Хецендорф такође је подржао Еренталов предлог. Једно вријеме против анексије једино је био предсједник аустријске владе Фон Бек. Ускоро је и он прихватио ту идеју²⁵.

Док су се у Бечу вршиле све неопходне припреме, на другој страни водила се кампања против наводне великосрпске пропаганде у Босни да би се оправдала предстојећа анексија.

Једам извјештај начелника начелника аустријског генералштаба из марта 1908. године говори да је Босна и Херцеговина већ у почетку револуције. Тај извјештај почињао је овако: „Српска агитација у окупационом подручју потписана споља, уперена против династије, католицизма, против државног ауторитета постала је потоњих недеља жешћа него досад и изражава се тако да земља изгледа као иредента, као покрајина у којој је почело пуно врење. Стални узроци овог покрета и самосталност народа која расте и роварење суседних српских држава појачани су у последње временовим подстицајима: непосредно неприликама мађарске странке посредно пројектом Јадранске железнице...“²⁶ Ова оптужба проширена је и на Црну Гору, али су оптужбе према Србији биле ширих размјера.²⁷

²⁴ С. Павловић, *нав. дјело*, 151.

²⁵ Х. Капицић, *Припремање уставног периода у Босни и Херцеговини 1908-1910*, Годишњак историјског друштва Босне и Херцеговине, Сарајево, 1959, 449.

²⁶ В. Ћоровић, *Односи између Србије и Аустро-Угарске у 20. веку*, Београд, 1936, 194.

²⁷ Н. Томовић, *Русија и српско питање у анексионој кризи у Босни 1908-1909*, Подгорица, 208, 70.

У Бечу је било ријешено да истовремено са анексијом буде извршена евакуација аустроугарске војске из Новопазарског Санцака. Задржавање аустроугарских трупа у Санцаку у плановима бечке владе није имало битније значење, напротив само би могло створити непотребне компликације.²⁸

Цар је 5. октобра потписао документ о анексији Босне и Херцеговине. У штампи је она објављена 6. октобра, а у службеним новинама 7. октобра 1908. године.²⁹

Анексија је изавала велику реакцију у Европи. Као што се могло и очекивати, анексија је наишла на најоштрију осуду у Русији, јер се она сматрала традиционалном заштитницом православног становништва на Балкану.

Поред све сложености ситуације у којој се налазила Русија послје рата са Јапаном и револуције у земљи, треба напоменути да су Русији „биле везане руке» низом уговора с Аустро-Угарском почев од споразума у Рајштату 1876, аустријско-руског споразума 1897, споразума у Бухлау 1908. Русија је те споразуме склапала да би превходно обезбиједила своје интересе над Босфором и Дарданелима, а споразумом у Бухлау дала је пристанак на анексију Босне и Херцеговине. Главну улогу у ставу Русије у анексионој кризи имао је њен министар спољних послова Извољски. Он је од почетка нереално просуђивао да је најбоље решење за Србију и Црну Гору, које су се оштро успротивиле овом аустроугарском чину сазивање међународне конференције на којој би се ово питање ставило у шири европски контекст. Сазивањем међународне конференције требало је да се покаже да Русија није поклекла, да није изгубила интерес за Балкан, али и да је то једино решење када није имала помоћ својих савезника. Даље од захтјева за територијалним компензацијама Русија није смјела да иде. Руски захтјеви за територијалним компензацијама Србији и Црној Гори могли су ићи само на штету Турске, што су Енглеска и Француска енергично одбиле. Енглеској није одговарало ремећења мира са проенглески орјентисаним младотурским режимом, и губљење контроле над мореузима. Француска је такође иступала уздржано и савјетовала Русију да иступа у помирљивом духу. Ни једна ни друга нијесу жељеле улазак у рат због словенских интереса. Аустро-Угарска и Њемачка нијесу жељеле да разматрају тај предлог, јер се он косио са њиховим економским и политичким интересима на Балкану³⁰.

Руско јавно није изражавало гледиште своје владе. Оно је тражило да се званична Русија више заложу за судбину православног становништ-

²⁸ Х. Капицић, *нав. дјело*, 650.

²⁹ Н. Томовић, *нав. дјело*, 71.

³⁰ *Исто*, 321.

ва на Балакну и да анексију не треба признати. Писање руске штампе изазвало је наде у Србији Црној Гори. Каснији догађаји ће показати да је то било исувише илузорно. Жеље су биле једно а реалност друго³¹.

Руска влада ипак је уложила доста дипломатског напора да подржи захтјеве Србије и Црне Горе, као и да сачува углед Русије на Балакану, а да при свему томе избјегне рат. И поред свих предузетих акција од стране Русије оне су сматрале да су изневјерене. Званични Београд био је опеједнут идејом за територијалним ширењем према Босни, а Цетиње према Херцеговини. Иза званичног става да се жели помоћи сународницима с ону страну границе често су у први план стављани лични интереси. Анексиона криза је то најбоље показала када су се иза првог таласа борбеног поклича против анексије појавили разни планови о територијалним надокнадама Србији и Црној Гори за узвратно признање анексије Босне и Херцеговине. Крајњи захтјев је био давање аутономије Босни и Херцеговини. То је било далеко од онога што су њихови сународници очекивали.

Колебљивост руске дипломатије и војна неспремност Русије да се оружаним путем супростави Аустро-Угарској, као и изостанак очекиване дипломатске подршке од њених савезница Француске и Енглеске, резултирали су потпуним тријумфом аустро-њемачког блока у анексионој кризи. Русија је била принуђена да призна анексију шест мјесеци након њеног проглашења, а убрзо потом Србија и Црна Гора. Напоменимо да је једино Турска добила финансијске комензације за своје некадашње провинције³².

Анексиона криза била је увод у много крупније догађаје. Иако је она завршена без рата, ратна опасност очевидно је одложена само за неко вријеме.

Nada TOMOVIĆ

PEOPLE OF THE BALKANS DURING THE 1908 CRISIS

Summary

After forming army-political alliance by the great powers, Balkan nations were found to be the first on the list to face with their interests. Events which marked 1908 on Balkan, indicated a conflict of great size. National interests of Balkan nations

³¹ Исто, 322.

³² Исто, 323-324.

were pushed away. Austro-Hungary gave itself for the right to affiliate Bosnia and Herzegovina. Ottoman Empire was forced by European court to make the reforms in Macedonia in goal to improve position of Macedonian people. But, the disagreement between great powers about the program of the reforms will result as if they hadn't a significance. Austro-Hungary had the dominant role in this year of crisis on Balkan. Apart from that Austro-Hungary had affiliated Bosnia and Herzegovina, under its instruction the independency of Bulgaria was announced, and thanks to that, it became one more base on Balkan and future ally. Austro Hungary has been in Customs war with Serbia. Serbia was considered as main obstacle for accomplishing its hegemonic interest on Balkan. On the other side, Russia was desperately trying to detain patronage over Balkan Christians. England, France and Germany had their own plans for their influence on Balkan especially after burst of The Young Turk Revolution. The conflict of great size was avoided in 1908 but it was glimpsed that it would be difficult to keep the peace for long period.